



Брюксел, 13.5.2020 г.
C(2020) 3125 final

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 13.5.2020 година

за предлагането на ваучери на пътниците и туристите като алтернатива на възстановяването на сумите, заплатени за отменени пакетни туристически и транспортни услуги в контекста на пандемията от COVID-19

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 13.5.2020 година

за предлагането на ваучери на пътниците и туристите като алтернатива на възстановяването на сумите, заплатени за отменени пакетни туристически и транспортни услуги в контекста на пандемията от COVID-19

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

- (1) На 30 януари 2020 г. Световната здравна организация обяви избухването на COVID-19 за „извънредна ситуация за общественото здраве в световен мащаб“, а на 11 март 2020 г. я определи като пандемия¹. Сериозните последици върху международните и вътрешните пътувания — както делови, така и за развлечение, оказаха широко въздействие в Европа и в останалата част на света от 1 март 2020 г. насам.
- (2) В резултат от пандемията от COVID-19 бяха наложени национални забрани за пътуване, както и предупреждения или ограничения по границите. Това доведе до голям брой отменени полети и много граждани не бяха в състояние да пътуват. Съществуващите към момента безпрецедентни ограничения за пътуване в световен мащаб² доведоха почти до пълен застой на пътуванията в Европа и много други части на света. Това оказва сериозно въздействие върху превозвачите, организаторите на туристически пакети („организатори“) и доставчиците на други туристически услуги като част от пакетните туристически пътувания.
- (3) Същевременно много пътници и туристи са засегнати от икономическото въздействие на кризата и техните доходи са намалели в резултат на свиването на стопанските дейности, което оказва въздействие върху бъдещето както на работодателите, така и на работниците³.
- (4) Секторите на пътуванията и туризма в Съюза докладват спад на резервациите от порядъка на 60—90 % в сравнение със същия период на миналата година. Исканията за възстановяване на суми на пътници в резултат на отменени полети многократно надхвърлят новите резервации. Според предварителните оценки на Европейската асоциация на туристическите агенции и туроператори (ЕСТАА),

¹ <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/events-as-they-happen>

² Според UNWTO 96 % от глобалните туристически дестинации налагат ограничения за пътуване (вж. UNWTO, „Свързани с COVID-19 ограничения за пътуване — глобален преглед на туризма“, първи доклад от 16 април 2020 г.).

³ През април 2020 г. показателят за икономическото доверие отбеляза най-резкия си регистриран досега месечен спад (от 1985 г.), като достигна 67.0 и 65.8 за Евророната и съответно за Съюза. През април 2020 г. показателят за очакваната заетост стигна най-ниското си регистрирано до момента равнище (63.7 в Евророната и 63.3 в Съюза). Вж. https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/indicators-statistics/economic-databases/business-and-consumer-surveys/latest-business-and-consumer-surveys_en

пандемията от COVID-19 може да доведе до загуба от 30 млрд. евро (- 60 %) през първото тримесечие на 2020 г. и 46 млрд. евро (- 90 %) през второто тримесечие, в сравнение с очаквания оборот въз основа на предходни години.

- (5) Превозвачите във всички видове транспорт са изправени пред рязък спад в стопанската си дейност и почти пълен застой на дейностите им. Това води до намаляване на паричните потоци в резултат на пандемията от COVID-19⁴.
- (6) Условието и критериите, при които мерките за ограничаване на разпространението могат да бъдат вдигнати, зависят до голяма степен от данни, които се променят във времето, и наред с другото — от епидемиологични данни. Следователно все още няма ясни срокове за излизане от изолацията, които да позволят пълното възобновяване на транспортните услуги и туризма⁵.
- (7) В регламенти (ЕО) № 261/2004⁶, (ЕО) № 1371/2007⁷, (ЕС) № 1177/2010⁸ и (ЕС) № 181/2011⁹ на Европейския парламент и на Съвета („регламентите за правата на пътниците в Съюза“) се предвиждат правата на пътниците в случай на отмяна. При отмяна от страна на превозвача пътниците имат право да избират между възстановяване на заплатената сума и премаршрутизиране, които превозвачът е длъжен да предложи¹⁰. Тъй като премаршрутизирането едва ли е приложимо при сегашните обстоятелства, действителният избор е между различните възможности за възстановяване на сумите.
- (8) Възстановяването на пълната стойност на билета е длъжимо в срок от 7 дни от искането на пътника при пътувания по въздух, по море и по вътрешни водни пътища, 14 дни от отправеното предложение или полученото искане на пътника при пътувания с автобусен транспорт, и 1 месец след отправеното искане при пътувания с железопътен транспорт. Съгласно правото на Съюза

⁴ Например, близо -90 % от въздушното движение в сравнение с преди една година (Източник: Евроконтрол), -85 % от железопътния превоз на пътници на далечни разстояния, -80 % от регионалния железопътен превоз на пътници (включително крайградски райони), почти пълен застой на международни железопътни услуги за превоз на пътници (Източник: CER); над -90 % за корабите за круизи и пътническите кораби в средата на април в сравнение с преди една година (Източник: EMSA).

⁵ Вж. Съвместна европейска пътна карта за вдигане на противоепидемичните мерки във връзка с COVID-19 от 15 април 2020 г., https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/european-roadmap-lifting-coronavirus-containment-measures_en

⁶ Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОВ L 46, 17.2.2004 г., стр. 1).

⁷ Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 14).

⁸ Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешни водни пътища, и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 1).

⁹ Регламент (ЕС) № 181/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно правата на пътниците в автобусния транспорт и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 1).

¹⁰ Член 7, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 261/2004; Член 16, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕО) № 1371/2007; Член 18, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1177/2010; Член 19, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 181/2011.

възстановяването може да бъде в пари или под формата на ваучер. Възстановяването с ваучер обаче е възможно само ако пътникът се съгласи¹¹.

- (9) В Директива (ЕС) 2015/2302 на Европейския парламент и на Съвета¹² („Директивата за пакетните туристически пътувания“) е предвидено, че ако пакетно пътуване бъде отложено поради „непредотвратими и извънредни обстоятелства“, пътуващите имат право да получат пълно възстановяване на всички плащания по пакета, без необосновано забавяне и при всички случаи в срок от 14 дни от прекратяването на договора. В този контекст организаторът може да предложи на пътуващия възстановяване под формата на ваучер. Тази възможност обаче не лишава пътниците от правото да им бъдат възстановени пари.
- (10) Също така, когато бъдат предложени промени по договор за пакетно туристическо пътуване (например отлагане) или пакет заместител¹³, и когато тези промени или пакетът заместител водят до това пътуващият да приеме пакет с по-ниско качество или стойност¹⁴, или да прекрати договора¹⁵, организаторът може да предложи и ваучер, при условие че пътниците не са лишени от правото да им бъдат възстановени пари.
- (11) На 18 март 2020 г. Комисията прие тълкувателни насоки относно регламентите за правата на пътниците в ЕС в контекста на развиващата се ситуация с COVID-19¹⁶. Комисията припомни, че пътниците имат избор между възстановяване на пари и възстановяване под формата на ваучер.
- (12) На 19 март 2020 г. на уебсайта на Комисията¹⁷ бяха публикувани неофициални насоки за прилагането на Директивата за пакетните туристически пътувания във връзка с COVID-19, в които беше потвърдено правото на пътуващия да получи пълно възстановяване на сумите, но се заявяваше също така, че е възможно пътуващият да приеме ваучер.
- (13) Многобройните анулирания вследствие на пандемията от COVID-19 доведоха до неустойчиво състояние на паричните потоци и приходите за секторите на транспорта и пътуванията. Проблемите с ликвидността на организаторите се задълбочават и поради факта, че те трябва да възстановят пълната цена на пакета на пътника, докато самите те не винаги получават своевременно възстановяване на предплатени услуги, които съставят част от пакета. Фактически това може да доведе до несправедливо поделяне на тежестта между операторите в сектора на пътуванията.

¹¹ Член 7, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 261/2004; Член 16, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕО) № 1371/2007; Член 18, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1177/2010; Член 19, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 181/2011.

¹² Директива (ЕС) 2015/2302 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно пакетните туристически пътувания и свързаните пътнически услуги, за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 90/314/ЕИО на Съвета (ОВ L 326, 11.12.2015 г., стр. 1).

¹³ Вж. член 11 от Директивата за пакетните туристически пътувания.

¹⁴ Вж. член 11, параграф 4 от Директивата за пакетните туристически пътувания.

¹⁵ Вж. член 11, параграф 5 от Директивата за пакетните туристически пътувания.

¹⁶ COM(2020) 1830 final от 18.3.2020 г. (ОВ С 89I, 18.3.2020 г., стр. 1.).

¹⁷ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/coronavirus_info_ptd_19.3.2020.pdf, публикуван на уебсайта на Комисията относно мерките в отговор на COVID-19 https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/travel-and-transportation_en

- (14) При несъстоятелност на организаторите или превозвачите съществува риск много пътници и туристи да не получат обратно заплатените от тях суми, тъй като техните иски срещу организаторите и превозвачите не са защитени. Същият проблем може да възникне в контекста на отношенията между предприятията, когато организаторите получат ваучер за възстановяване на предплатени услуги от превозвачи, които впоследствие обявят несъстоятелност.
- (15) Ако ваучерите бъдат направени по-привлекателни като алтернатива на възстановяването на пари, повече пътници и туристи ще бъдат склонни да ги приемат. Това ще спомогне за облекчаване на проблемите с ликвидността на превозвачите и организаторите и в крайна сметка би могло да доведе до по-добра защита на интересите на пътниците и туристите.
- (16) За целта ваучерите следва да бъдат защитени срещу неплатежоспособност на превозвача или организатора. Подобна защита може да се създаде от частния или публичния сектор и следва да бъде достатъчно ефективна и стабилна. Тя следва да обхваща най-малко онези ваучери, които имат описаните в настоящата препоръка характеристики.
- (17) Тези характеристики следва да се отнасят по-специално за минималния срок на валидност, за периода от време, след чието изтичане пътниците или туристите имат право на възстановяване, ако желаят (за ваучери със срок на валидност над минималния), и за условията за възстановяване на неосребрени ваучери. Те следва да се отнасят и до гамата от услуги, за които ваучерът може да се използва, времето, в което може да бъде използван, и неговата прехвърляемост. Могат да бъдат взети предвид и допълнителни характеристики, които да направят ваучерите още по-привлекателни.
- (18) Издаването на ваучер паралелно с възстановяването на суми по кредитни карти в крайна сметка би могло да доведе до форма на двойно възстановяване. Следователно ако пътникът или туристът избере ваучер, превозвачът следва да предаде тази информация на организатора, туристическия агент или друг посредник.
- (19) С цел да се повиши привлекателността на ваучерите за пътници или туристи, държавите членки биха могли да обмислят приемането на схеми за подкрепа на оператори в сектора на пътуванията и транспорта в съответствие с правилата на Съюза за държавната помощ. Например те биха могли да създадат специални гаранционни схеми за ваучери, пряко основани на член 107, параграф 3, буква б) от Договора. Освен това държавите членки биха могли да подкрепят операторите в секторите на пътуванията и транспорта, като предоставят помощ *de minimis* в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията¹⁸.
- (20) Държавите членки, които предоставят подкрепа на операторите в секторите на пътуванията и транспорта, за да гарантират, че исканията за възстановяване в резултат от пандемията от COVID-19 са удовлетворени, следва да гарантират също, че такива схеми се прилагат за всички пътници или туристи, обхванати от Директивата за пакетните туристически пътувания или от съответните регламенти за правата на пътниците в Съюза, независимо кой е техният доставчик на услуги.

¹⁸ Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (ОВ L 352, 24.12.2013 г., стр. 1).

- (21) Що се отнася до евентуални допълнителни нужди от ликвидност на операторите в секторите на пътуванията и транспорта, на 19 март 2020 г. Комисията прие Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния взрив от COVID-19¹⁹ въз основа на член 107, параграф 3, буква б) от Договора с цел преодоляване на сериозни затруднения в икономиките на държавите членки. Временната рамка беше изменена, за да обхване допълнителни мерки за помощ, както на 3 април²⁰, така и на 8 май 2020 г.²¹
- (22) Временната рамка се прилага по принцип за всички сектори и предприятия, включително транспортни предприятия и предприятия в туризма и отчита, че транспортът и пътуванията са сред най-засегнатите сектори. Целта ѝ е да отстрани недостига на ликвидни средства, пред които са изправени предприятията, като позволи например преки безвъзмездни средства, данъчни облекчения, държавни гаранции за заеми и субсидирани публични заеми. За да бъдат удовлетворени бързо спешните нужди от ликвидност, по-специално на малките и средните предприятия, държавите членки могат да дават заеми с нулева лихва до номиналната стойност от 800 000 EUR на дружество, гаранции по кредити в размер на 100 % от риска, или да предоставят собствен капитал. Освен това временната рамка предвижда възможности помощта да покрива нужди от ликвидност, надхвърлящи 800 000 EUR на дружество под формата на гаранции и лихвени субсидии при спазване, наред с другото, на минималните ценови условия. В този контекст държавите членки могат да вземат решения за подкрепа на операторите в секторите на пътуванията и транспорта, за да гарантират, че исканията за възстановяване по причина на пандемията от COVID-19, се удовлетворяват с оглед осигуряване на защита на правата на пътниците и потребителите и равното третиране на пътниците и туристите.
- (23) В създалата се обстановка Комисията ще вземе предвид решенията за предоставяне на помощ на сектора на въздухоплаването, които държавите членки вече са взели, за да гарантира, че допълнителната помощ за едни и същи бенефициери няма да доведе до свръхкомпенсация в ущърб на справедливите условия на конкуренция на вътрешния пазар.
- (24) На последно място, държавите членки могат да решат да поемат исканията за възстановяване на пътници или туристи, ако превозвач или организатор обяви несъстоятелност. Подобно покриване на исканията за възстановяване би било от полза единствено за пътниците или туристите, но не и за дружествата. Следователно то не представлява държавна помощ и може да бъде приложено от държавите членки без предварително одобрение от Комисията.
- (25) Комисията е готова да предостави помощ и съвети на държавите членки по въпросите на държавната помощ при разработването на такива мерки.

¹⁹ Съобщение на Комисията — Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 (ОВ С 91I, 20.3.2020 г., стр. 1).

²⁰ Съобщение на Комисията — Изменение на Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19 (ОВ С 112I, 4.4.2020 г., стр. 1).

²¹ Съобщение на Комисията — Изменение на Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19, С(2020)3156 final.

- (26) Държавите членки и операторите следва да бъдат насърчавани да обмислят използването на наличните схеми на Съюза за подкрепа на дейността и нуждите от ликвидност на дружествата.
- (27) За да се увеличи максимално въздействието на настоящата препоръка, всички заинтересовани страни следва да бъдат информирани за нея и насърчавани да я прилагат.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

Предмет

1. Настоящата препоръка се отнася до ваучери, които превозвачите или организаторите могат да предлагат на пътниците като алтернатива на възстановяването на парични средства единствено с доброволното съгласие на пътника, при следните обстоятелства:
 - а) в случай на анулиране от страна на превозвача или организатора, считано от 1 март 2020 г. поради причини, свързани с пандемията от COVID-19 в контекста на следните разпоредби:
 - (1) Член 8, параграф 1, буква а) във връзка с член 7, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 261/2004;
 - (2) Член 16, буква а) във връзка с член 17, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 1371/2007;
 - (3) Член 19, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1177/2010;
 - (4) Член 18, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 181/2011;
 - (5) Член 12, параграфи 3 и 4 от Директива (ЕС) 2015/2302.
 - б) в случай на промени или прекратяване на договора, настъпили от 1 март 2020 г. нататък поради причини, свързани с пандемията от COVID-19, в контекста на член 11, параграфи 4 и 5 от Директива (ЕС) 2015/2302.

Защита срещу несъстоятелност

2. За да се допринесе за превръщането на ваучерите в привлекателна и надеждна алтернатива на възстановяването на пари, поне ваучерите с характеристиките, описани в точки 3—12, следва да бъдат защитени достатъчно ефективно и стабилно срещу неплатежоспособност на превозвача или организатора.

Препоръчителни характеристики на ваучерите

3. Ваучерите следва да бъдат с минимален срок на валидност от 12 месеца.

Като спазват разпоредбите на точка 5, превозвачите и организаторите следва автоматично да възстановяват сумата на съответния ваучер на пътника или туриста най-късно 14 дни след изтичане на срока му на валидност, ако ваучерът не е бил осребрен. Същото се отнася и за възстановяването на остатъка от сумата по съответния ваучер в случай на предишно частично осребряване.
4. Ако срокът на валидност на ваучерите е по-дълъг от 12 месеца, пътниците и туристите следва да имат право да поискат възстановяване в пари не по-късно от 12 месеца след издаването на съответния ваучер. Те следва да имат същото

право по всяко време след това при спазване на приложимите законови разпоредби относно давностните срокове.

Превозвачите и организаторите могат да определят срок за възстановяване на ваучерите преди посочените 12 месеца след издаването на съответния ваучер, ако пътникът или туристът поиска това.

5. Пътниците и туристите следва да могат да използват ваучери за плащания за всички нови резервации, направени преди изтичането на техния срок на валидност, дори ако плащането или услугата се извършва след тази дата.
6. Пътниците и туристите следва да могат да използват ваучерите за заплащане на всякакви транспортни услуги или пакетни туристически пътувания, предлагани от превозвача или организатора²².
7. Според наличността и независимо от всяка тарифа или ценова разлика,
 - превозвачите следва да гарантират, че ваучерите дават възможност на пътниците да пътуват по същия маршрут при същите условия на обслужване, както при първоначалната резервация;
 - организаторите следва да гарантират, че ваучерите позволяват на туристите да резервират пакетно туристическо пътуване със същия вид услуги или с равностойно качество като прекратеното пакетно пътуване.
8. Превозвачите и организаторите следва да обмислят разширяване на възможността за използване на ваучери за резервации чрез други предприятия, които са част от една и съща група от дружества.
9. Ако отменената транспортна услуга или пакетното туристическо пътуване са били резервирани чрез пътническа агенция или друг посредник, превозвачите и организаторите следва да позволят ваучерите да се използват за нови резервации през същата пътническа агенция или друг посредник.
10. Ваучерите за транспортни услуги следва да могат да се прехвърлят на друг пътник без допълнителни разходи. Ваучерите за пакетни туристически пътувания следва също да могат да се прехвърлят на друг турист без допълнителни разходи, ако доставчиците на услугите, включени в пакета, се съгласят на прехвърлянето без допълнителни разходи.
11. За да станат ваучерите по-привлекателни, организаторите и превозвачите биха могли да обмислят да издават ваучери с по-висока стойност от сумата на всички плащания, направени за първоначално резервираните пакетно туристическо пътуване или транспортна услуга, например чрез допълнителна еднократна сума или допълнителни елементи на услугата.
12. На ваучерите следва да е посочен периодът им на валидност и да са указани всички свързани с тях права. Те следва да се издават на траен носител²³, например електронна поща или хартия.

²² Напомняме, че правата, задължителни по силата на член 16, буква а) във връзка с член 17, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1371/2007 и член 18, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1177/2010, са в сила във всички случаи.

²³ Определението за „траен носител“ се съдържа в член 3, точка 11 от Директивата за пакетните туристически пътувания и гласи „всеки инструмент, даващ възможност на страните да съхраняват информация, изпратена лично до тях, по начин, който позволява бъдещото ѝ използване за период от време, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява идентичното възпроизвеждане на съхранената информация“.

Сътрудничество между заинтересованите страни

13. Ако пътникът е резервирал транспортната услуга чрез пътническа агенция или друг посредник или ако транспортната услуга е била част от пакетно пътуване, превозвачът следва да информира пътническата агенция, посредника или организатора, когато пътникът или туристът избере ваучер.
14. Различните икономически оператори във веригата на стойност в транспорта и пътуванията следва да си сътрудничат добросъвестно и да се стремят към справедливо поделение на тежестта, предизвикана от пандемията от COVID-19.

Мерки за подкрепа

Държавна помощ

15. Държавите членки могат да решават дали да въведат специални схеми за предоставяне на подкрепа на операторите в секторите на транспорта и пътуванията, за да гарантират, че исканията за възстановяване по причина на пандемията от COVID-19 се удовлетворяват, и могат да вземат решения за сроковете и видовете мерки, които желаят да въведат. При разработването на такива схеми държавите членки следва да гарантират, че те са от полза за всички пътници или туристи, независимо от техния доставчик на услуги.
16. С оглед ограничаването на отрицателното въздействие върху пътниците или туристите по време на пандемията от COVID-19, държавите членки следва активно да обмислят създаването на гаранционни схеми за ваучери, за да обезпечат възстановяването на сумите на пътниците или туристите в случай на несъстоятелност на дружеството, издало ваучера.

Доколкото такива гаранционни схеми намаляват финансовия риск за пътниците или туристите при приемането на ваучери и увеличават вероятността те да ги предпочетат пред възстановяването на пари, като по този начин ще се подобри ликвидността на операторите, мерките предоставят предимство на съответните оператори под формата на облекчение на ликвидността и представляват държавна помощ.

Подобни мерки няма да попадат в обхвата на Временната рамка, но могат да бъдат съобщавани от държавите членки пряко по силата на член 107, параграф 3, буква б) от Договора и да бъдат предмет на индивидуална оценка. В тази оценка Комисията приема, че държавната гаранция покрива 100 % от стойността на ваучерите, за да се осигури пълна защита на всички пътници и туристи, като същевременно се вземат предвид други приложими разпоредби на раздел 3.2 от Временната рамка²⁴, за да се гарантира пропорционалността на помощта.

17. Ако операторите в секторите на транспорта и пътуванията се нуждаят от обща подкрепа на ликвидността, държавите членки могат също така да решат да въведат схеми за предоставянето на подкрепа на ликвидността. Ако подобна подкрепа не се предоставя при пазарни условия, тя може да включва държавна помощ и следва да бъде съобщена на Комисията.

²⁴ Раздел 3.2 от Временната рамка дава възможност за предоставяне на публични гаранции по заеми за ограничен период от време.

Временната рамка предоставя основа за съвместимост на такава подкрепа на ликвидността, която да дава възможност на операторите в секторите на пътуванията и транспорта наред с другото да получават подпомагане под формата на публични гаранции или субсидирани заеми за покриване на действителните си нужди от ликвидност за периоди от 18 месеца за МСП и 12 месеца за големите предприятия (при надлежна обосновка)²⁵.

18. Държавите членки могат да решат да поемат исканията за възстановяване, отправени от пътници или туристи, ако превозвач или организатор обяви несъстоятелност.

Доколкото възстановяването се извършва след процеса на ликвидация, поради което не осигурява облекчение на ликвидността на оператора на транспортната или туристическата услуга, който вече не осъществява стопанска дейност, а е от полза по-скоро само за пътниците или туристите, подобно възстановяване не включва държавна помощ. Така схемите от този тип могат да се прилагат от държавите членки без предварително одобрение от Комисията.

Подпомагане за МСП по линия на Европейския инвестиционен фонд

19. Комисията препоръчва на държавите членки да насърчават финансовите посредници да разгледат възможността за използване на подкрепа на COVID-19 по линия на механизма за гарантиране на заеми по COSME, стартиран от Европейския инвестиционен фонд и Европейската комисия, както и други подобни схеми на групата на Европейската инвестиционна банка. По тези схеми могат да се използват специални линии за ликвидност и оборотен капитал за МСП/дружества със средна капитализация с цел посрещане на нуждите от ликвидност на дружествата в резултат от пандемията от COVID-19, включително възстановяване на отменени билети.

Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса

20. Комисията препоръчва на държавите членки да обмислят използването на подкрепата за оборотния капитал за МСП в отрасъла на пътуванията и транспорта в контекста на допълнителната гъвкавост, предвидена по линия на кохезионната политика на Съюза чрез Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса. В този контекст оборотният капитал на МСП може да се използва за посрещане на нуждите от ликвидност на предприятията в резултат на пандемията от COVID-19, включително за разходите, свързани с анулирания.

Насърчаване на изпълнението на настоящата препоръка

21. Организацията на потребители и пътници на равнището на Съюза и на национално равнище следва да насърчават пътниците вместо възстановяване на платените суми, да приемат ваучери с посочените характеристики и да се възползват от защитата при несъстоятелност, описана в настоящата препоръка.
22. Потребителските, пътническите и стопанските организации на равнището на Съюза и на национално равнище, както и органите на държавите членки, включително техните национални правоприлагащи органи, следва да дадат

²⁵

Точки 25.г и 27.г от Временната рамка.

приноса си за информирането на всички заинтересовани страни за настоящата препоръка и да си сътрудничат за нейното изпълнение.

Съставено в Брюксел на 13.5.2020 година.

За Комисията
Adina-Ioana VALEAN
Член на Комисията

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
За Генералния секретар,

Jordi AYET PUIGARNAU
Началник на Канцеларията
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ